

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań,

ZN-III.9532.11.2015.6

Pani
Janina Pietrowska
Przewodnicząca
Powiatowego Zespołu
ds. Orzekania o Niepełnosprawności
Księcia Józefa Poniatowskiego 11
64-100 Leszno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) oraz § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 29), po przeprowadzeniu kontroli problemowej w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lesznie przez zespół kontrolujący w składzie: Bartosz Kamiński – starszy specjalista, Dorota Michalska – starszy specjalista, Honorata Lewandowska – inspektor wojewódzki, Stanisław Jarmuda – członek Wojewódzkiego Zespołu, lekarz oraz Józef Solecki – członek Wojewódzkiego Zespołu, doradca zawodowy, działający na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31.08.2015 r. nr KN-II.0030.521.2015.1, której wyniki zostały zamieszczone w protokole z kontroli, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Usytuowanie organizacyjno-administracyjne Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Lesznie nie budzi zastrzeżeń.

Baza lokalowa Powiatowego Zespołu, w której odbywają się badania i wywiady spełnia wymogi określone w § 24 i § 25 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2015r., poz. 1110).

Wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu uczestniczący w posiedzeniach składów orzekających w okresie objętym kontrolą posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz dokumenty je potwierdzające.

W trakcie kontroli zweryfikowano 48 losowo wybranych akt sprawy.

We wszystkich kontrolowanych sprawach Przewodnicząca Powiatowego Zespołu wyznaczała lekarza przewodniczącego składu orzekającego o specjalności odpowiedniej do rozpoznanych schorzeń osoby zainteresowanej lub dziecka.

W 9 sprawach w sytuacji gdy lekarz dokonując wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej złożonej wraz z wnioskiem stwierdził, że jest ona niewystarczająca do wydania orzeczenia, Przewodnicząca Powiatowego Zespołu nie zawiadamiała odrębnym pismem osobę zainteresowaną o konieczności jej uzupełnienia, co stanowi to naruszenie § 6 ust. 5 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Z analizy akt postępowania orzeczniczego poddanych kontroli wynika, że w części spraw Powiatowy Zespół nie dochowuje ustawowego jednomiesięcznego terminu określonego w art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23) na rozpatrzenie wniosku o wydanie orzeczenia. W każdym przypadku jednak Powiatowy Zespół zawiadamia stronę o niezakończaniu sprawy w terminie oraz o wyznaczeniu nowego terminu do jej załatwienia, zgodnie z przepisem art. 36 § 1 w zw. z art. 35 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz § 19 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Z analizy merytorycznej 17 ocen sporządzonych przez doradcę zawodowego, wynika że w części spraw oceny są sporządzane w sposób ogólnikowy i niekompletny. W uzasadnieniach rozstrzygnięcia nie podano konkretnych argumentów i przesłanek dla proponowanego stopnia niepełnosprawności.

W 2 sprawach ustalenie przez doradcę zawodowego umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie znajduje uzasadnienia w sporządzonej ocenie, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz naruszenie § 30 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Analiza merytoryczna 25 ocen sporządzonych przez pracownika socjalnego wykazała, że część ocen jest nieczytelna, niestaranna oraz nierzetelna.

W 6 sprawach ustalenie przez pracownika socjalnego znacznego stopnia niepełnosprawności nie znalazło uzasadnienia w sporządzonej ocenie, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz naruszenie § 29 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności.

Natomiast w 10 sprawach ustalenie przez pracownika socjalnego umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie znalazło uzasadnienia w sporządzonej ocenie, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz naruszenie § 30 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W 1 sprawie ustalenie przez pracownika socjalnego lekkiego stopnia niepełnosprawności nie znajduje uzasadnienia w sporządzonej ocenie, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz naruszenie § 31 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności.

W 3 sprawach brakuje oceny pracownika socjalnego wyznaczonego do składu orzekającego. Orzeczenie wydano na podstawie dokumentacji bez udziału osoby orzekanej. Postępowanie o ustalenie niepełnosprawności jest kolegialne i wymaga od uczestników tego postępowania wiedzy merytorycznej oraz aktywnego udziału w wypracowaniu ostatecznej decyzji zaliczającej osobę do odpowiedniego stopnia niepełnosprawności na posiedzeniu składu orzekającego. Rola pracownika socjalnego polega więc na przedstawieniu oceny socjalnej wskazującej na związek pomiędzy rozpoznanymi ograniczeniami w sferze funkcjonowania osoby w samodzielnej egzystencji i pełnieniu ról społecznych a proponowanym rozstrzygnięciem.

Analiza merytoryczna 17 ocen sporządzonych przez psychologa wykazała, że część ocen jest lakoniczna oraz mało czytelna, nie opisują w sposób wyczerpujący zakresu ograniczeń osoby orzekanej, nie odnoszą się do wszystkich jej punktów.

W 2 sprawach oceny psychologiczne są nieczytelne, co uniemożliwia merytoryczne ustosunkowanie się do ich treści.

W 2 sprawach ustalenie przez psychologa znacznego stopnia niepełnosprawności nie znalazło uzasadnienia w sporządzonej ocenie, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o

rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz naruszenie § 29 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności.

Natomiast w 2 sprawach ustalenie przez psychologa umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie znalazło uzasadnienia w sporządzonej ocenie, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz naruszenie § 30 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W 2 sprawach ustalenie przez psychologa lekkiego stopnia niepełnosprawności nie znajduje uzasadnienia w sporządzonej ocenie, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz naruszenie § 31 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności.

W 1 sprawie rozpatrywanej na podstawie dokumentacji bez udziału osoby orzekanej brakuje oceny psychologa wyznaczonego do składu orzekającego, co stanowi naruszenie § 20 pkt 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Analiza merytoryczna 49 ocen sporządzonych przez lekarza przewodniczącego składu orzekającego wykazała, że część ocen była wypełniana niedbale i we fragmentach nieczytelnie. W ocenach brakuje merytorycznego uzasadnienia podjętego rozstrzygnięcia, brak szczegółowego opisu naruszenia sprawności organizmu wynikającego z wymienionych schorzeń. Nie wpisywano szczegółowych informacji na temat stopnia naruszenia sprawności organizmu, który powodowałby brak możliwości zaspokajania przez osobę orzekaną bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych (samoobsługa, poruszanie się, komunikacja), z czego wynikałaby konieczność sprawowania nad osobą orzekaną stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji; w ocenach brak też jest danych na temat upośledzenia funkcji motorycznej osoby orzekanej w stopniu dającym podstawę do przyznania karty parkingowej.

W 14 sprawach stwierdzono brak dokumentacji medycznej z przebiegu leczenia ambulatoryjnego (POZ, poradnie specjalistyczne), w tym danych na temat farmakoterapii stosowanej aktualnie u osoby orzekanej.

W 7 sprawach w załączonej do akt sprawy dokumentacji medycznej stwierdzono brak aktualnej dokumentacji medycznej dotyczącej przebiegu leczenia ambulatoryjnego (szczególnie farmakoterapii) schorzenia zasadniczego.

W 1 sprawie na podstawie analizy całości akt postępowania orzeczniczego, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentacji medycznej, oceniając całokształt okoliczności związanych ze stanem zdrowia osoby orzekanej na dzień wydania orzeczenia, budzi zastrzeżenie zaliczenie osoby orzekanej do lekkiego stopnia niepełnosprawności, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz § 31 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W 1 sprawie na podstawie analizy całości akt postępowania orzeczniczego, ze szczególnym uwzględnieniem dokumentacji medycznej, budzi zastrzeżenia zaliczenie dziecka do osób niepełnosprawnych, co stanowi naruszenie art. 4a ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w zw. z § 2 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. Nr 17, poz.162, z późn. zm.).

Budowa orzeczeń jest poprawna, orzeczenia zawierają wszystkie elementy określone w § 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności były doręczane prawidłowo nie później niż w terminie 14 dni od dnia posiedzenia składu orzekającego, zgodnie z § 13 ust. 5 ww. rozporządzenia.

We wszystkich kontrolowanych sprawach uzasadnienia orzeczeń o stopniu niepełnosprawności nie odnoszą się do ustawowych kryteriów określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

We wszystkich sprawach na protokole z posiedzenia składu orzekającego brakuje podpisu osoby sporządzającej protokół.

W związku z powyższymi ustaleniami, przekazuję następujące zalecenia pokontrolne:

1. w sytuacji gdy lekarz dokonując wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej złożonej wraz z wnioskiem stwierdzi, że jest ona niewystarczająca do wydania orzeczenia, zawiadamiać stronę odrębnym pismem o konieczności jej uzupełnienia zgodnie z § 6 ust. 5 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
2. oceny zawodowe sporządzać w taki sposób aby były wewnętrznie spójne, kompletne i szczegółowe a w uzasadnieniach rozstrzygnięcia podawać konkretne argumenty i przesłanki dla proponowanego stopnia niepełnosprawności;
3. oceny funkcjonowania społecznego sporządzać w taki sposób aby były czytelne i rzetelne;
4. oceny psychologiczne sporządzać w taki sposób aby były kompletne i czytelne;
5. w sytuacji rozpatrywania sprawy na podstawie dokumentacji bez udziału osoby orzekanej oceny powinni sporządzić wszyscy członkowie wyznaczeni do składu orzekającego, zgodnie z § 20 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
6. oceny stanu zdrowia osoby orzekanej sporządzać starannie i czytelnie. Uzasadniać merytorycznie podjęte rozstrzygnięcie. Ocena powinna zawierać szczegółowy opis rodzaju i zakresu ograniczeń spowodowanych naruszoną sprawnością organizmu, wynikającą ze schorzenia zasadniczego oraz opis upośledzenia funkcji motorycznej osoby orzekanej w stopniu dającym podstawę do przyznania karty parkingowej;
7. rzetelnie gromadzić materiał dowodowy, w szczególności dokumentację medyczną;
8. członkowie składu orzekającego powinni kwalifikować do określonego stopnia niepełnosprawności zgodnie z ustawowymi kryteriami określonymi w art. 4 ust. 1, 2, 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz zgodnie z § 29 ust.1, § 30, § 31 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
9. dzieci kwalifikować do osób niepełnosprawnych zgodnie z kryteriami określonymi w art. 4a ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz rozporządzeniu w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia;
10. w uzasadnieniu orzeczenia odnosić się do ustawowych kryteriów określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
11. podpisywać protokół z posiedzenia składu orzekającego przez osobę go sporządzającą.

Działając na podstawie § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne, oczekując w terminie 30 dni od daty doręczenia wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia przez kierownika jednostki kontrolowanej o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

